

UAE

การขับเคลื่อน SEA ของไทย

รศ.ดร.สุระ พัฒนเกียรติ
คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล

การขับเคลื่อน SEA ของไทย

การทบทวนและประเมินผลการขับเคลื่อน SEA ของไทย

การสร้างความรู้
ความเข้าใจที่ถูกต้อง
เกี่ยวกับ SEA
แก่สาธารณชน
อย่างต่อเนื่อง

คู่มือ SEA
ฉบับประชาชน

วิดิทัศน์

— ประชาชนทั่วไป

— คู่มือเชิงพื้นที่

เว็บไซต์ที่มี
ความอัจฉริยะ

ดำเนินการใน
ปีงบประมาณ 2564

การพัฒนาแนวทาง
SEA ให้เหมาะสมและ
สอดคล้องกับบริบท
ของประเทศ

แนวทาง SEA ของ
ประเทศ

สนับสนุนการจัดทำ SEA
เชิงพื้นที่ จังหวัดระยอง

SEA
เขตพัฒนาเศรษฐกิจ
พิเศษสระแก้ว

คู่มือเชิงประยุกต์

การพัฒนาศักยภาพ
บุคลากร ผ่านการจัด
ฝึกอบรมทางวิชาการ

อบรมวิชาการ
ด้าน SEA 5 ภูมิภาค
(2562)

อบรมทางวิชาการขั้นสูง
ด้าน SEA สำหรับผู้บริหาร
ระดับกลาง และระดับสูง
(2563)

อบรมกระบวนการมี
ส่วนร่วมของการจัดทำ SEA
(2564)

อบรมอบรมทางวิชาการ
ด้านการนำคู่มือ SEA (2564)

การพัฒนากลไกการ
ขับเคลื่อน SEA เพื่อ
สนับสนุนหน่วยงาน
เจ้าของแผน

ร่างระเบียบสำนัก
นายกรัฐมนตรีว่า
ด้วยการประเมิน
สิ่งแวดล้อมระดับ
ยุทธศาสตร์
พ.ศ.

ข้อเสนอแนะใน
การขับเคลื่อน SEA

การประยุกต์ SEA กับการจัดทำแผน

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก

2562

2563

2564

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

โครงการนำร่อง SEA
เชิงพื้นที่: **จ.ระยอง**

โครงการนำร่อง SEA เชิงพื้นที่: **SEZ จ.สระแก้ว**

○ การกำหนดขอบเขต

○ การพัฒนาและประเมินทางเลือก
○ มาตรการเพื่อความยั่งยืน
➡ SEA Report

สำนักงานนโยบายและแผน
ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

โครงการ SEA
ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน

สำนักงานทรัพยากรน้ำ
แห่งชาติ

โครงการศึกษา SEA **พื้นที่ลุ่มน้ำ**

- ลุ่มน้ำชี ○ ลุ่มน้ำมูล
- ลุ่มน้ำสะแกกรัง
- ลุ่มน้ำปราจีนบุรี-บางปะกง
- ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก

โครงการศึกษา SEA และ**แผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ**

- ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์
- ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก
- ลุ่มน้ำโขงตะวันออกเฉียงเหนือ
- ลุ่มน้ำแม่กรอง

กระทรวงพลังงาน

โครงการ SEA สำหรับพื้นที่ก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินภาคใต้
(การพัฒนาพลังงานไฟฟ้าภาคใต้)

กรมทรัพยากรธรณี

โครงการ SEA เพื่อการบริหาร
จัดการ**แร่โพแทช**

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและ
การเหมืองแร่

แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่
ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 - 2570

- ทบทวนและประเมินผลการขับเคลื่อน SEA ของไทย
- จัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ในพื้นที่นำร่อง SEZ จ.สระแก้ว
- จัดทำคู่มือ SEA เชิงประยุกต์ในรายสาขาหรือเชิงพื้นที่
- พัฒนาเว็บไซต์ SEA ของ สศช. ให้มีความสมบูรณ์และมีความเป็นอัจฉริยะ
- เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ SEA และกลไกการขับเคลื่อนงาน SEA ผ่านการจัดอบรมและสัมมนาเชิงวิชาการ และการจัดทำวิดิทัศน์
- จัดทำข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อน SEA ของไทยและปรับปรุงแนวทาง SEA

UAE

การทบทวนโครงการ SEA ที่ผ่านมา

หน่วยงานที่ทำ SEA ตามแนวทาง SEA ของ สศช.

โครงการได้มีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์และวัตถุประสงค์เพื่อความยั่งยืนที่ชัดเจน ทั้งนี้ ส่วนใหญ่ของโครงการ SEA ที่ได้รับการประเมิน ยังขาดการวิเคราะห์ตัวชี้วัดเป็นอนุกรมเวลาย้อนหลัง 5 ถึง 10 ปี ซึ่งมีความสำคัญในการนำเสนอข้อมูลให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียเพื่อการประเมินให้คะแนนผลกระทบของทางเลือกการพัฒนาได้อย่างถูกต้องยิ่งขึ้น

ร่างแผนที่ต้องจัดทำ SEA ตามร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พ.ศ.

ประเภทของแผนภายใต้ร่างระเบียบฯ

1.คมนาคม

2.พลังงาน

3.อุตสาหกรรม

4.ทรัพยากรน้ำ

5.ผังเมือง

6.เขตพัฒนาพิเศษและเขตเศรษฐกิจพิเศษ

7.ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

8.ทรัพยากรป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ

หน่วยงานที่หารือ

สนง.นโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

สนง.นโยบายและแผนพลังงาน

- กรมทรัพยากรธรณี
- กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
- กระทรวงอุตสาหกรรม

สนง.ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

กรมโยธาธิการและผังเมือง

สนง.คณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ทบทวนและประเมินผลการขับเคลื่อน SEA
ของประเทศไทย ในช่วงที่ผ่านมา

จัดสัมมนาเชิงวิชาการ
ที่เกี่ยวข้องกับ
การขับเคลื่อนงาน SEA
ของประเทศ

จัดทำวิทัศน์
ที่เกี่ยวข้องกับ
การขับเคลื่อน SEA
ของไทย

จัดฝึกอบรมด้าน
กระบวนการมีส่วนร่วม

จัดทำ SEA ในพื้นที่นำร่อง
(การติดตามและ
ประเมินผลเขตพัฒนา
เศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ระยะที่ ๒)

จัดทำข้อเสนอแนะ
ในการขับเคลื่อน SEA
ของไทย และ
การปรับปรุง
แนวทาง SEA

ทบทวนวรรณกรรมที่
เกี่ยวข้องกับการจัดทำ
SEA ในเขตเศรษฐกิจ
พิเศษของต่างประเทศ

จัดทำคู่มือ SEA
เชิงประยุกต์ สำหรับ
เขตเศรษฐกิจพิเศษ

จัดประชุมกลุ่มย่อย
ในการจัดทำคู่มือ
SEA เชิงประยุกต์
ครั้งที่ ๑

จัดประชุมกลุ่มย่อย
ในการจัดทำคู่มือ
SEA เชิงประยุกต์
ครั้งที่ ๒

จัดฝึกอบรมทาง
วิชาการด้านการนำ
คู่มือ SEA ไปปฏิบัติ

จัดประชุมกลุ่มย่อย
ในพื้นที่นำร่อง ครั้งที่ ๑

จัดประชุมกลุ่มย่อย
ในพื้นที่นำร่อง ครั้งที่
๒ และ ๓

จัดทำรายงาน SEA
เชิงวิชาการและฉบับ
ประชาชน

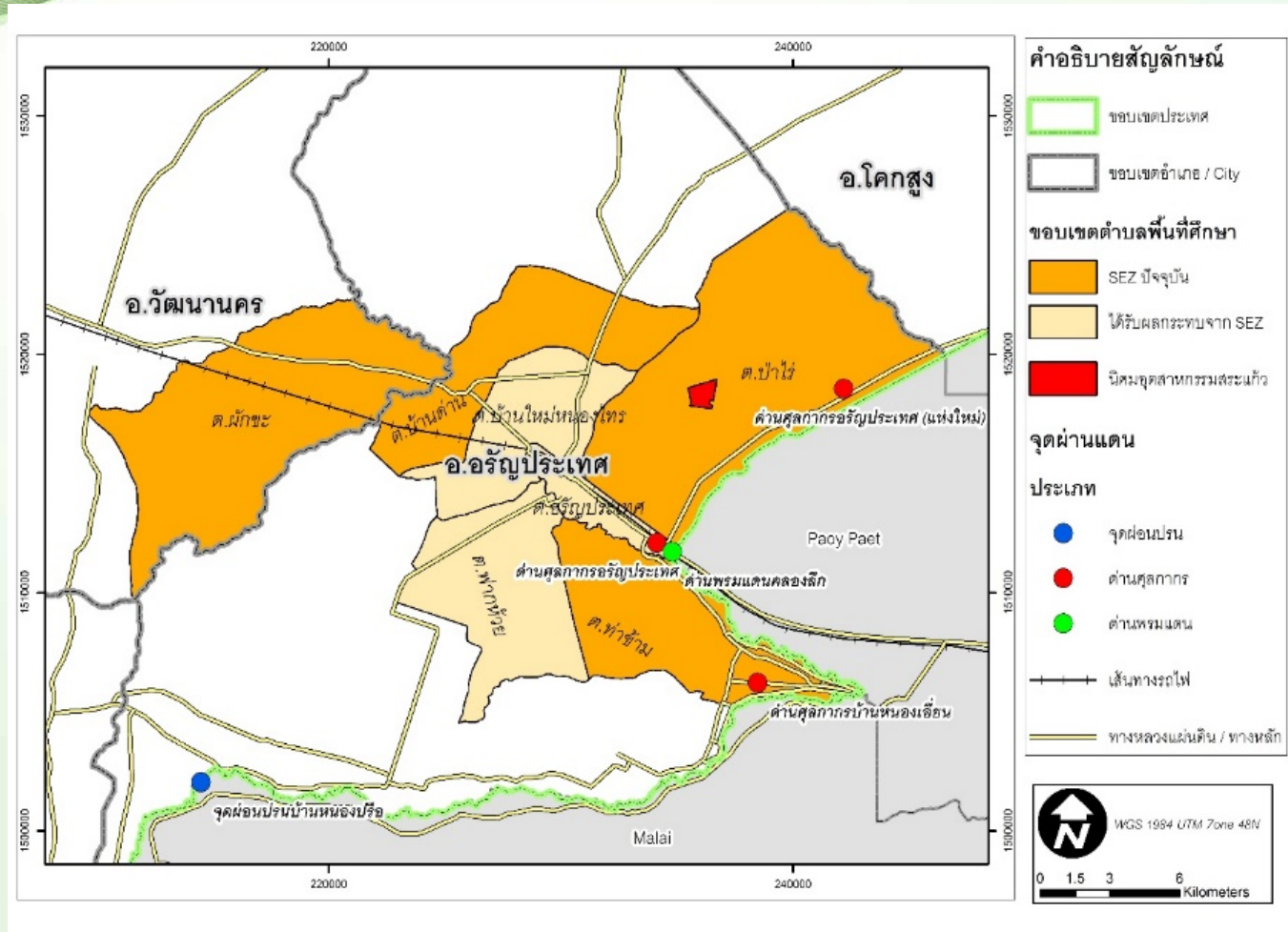
จัดทำวิทัศน์ที่
เกี่ยวข้องกับการจัดทำ
คู่มือ SEA
เชิงประยุกต์

พัฒนา
เว็บไซต์ SEA
ของ สศช.

จัดสัมมนาเชิงวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ
การขับเคลื่อนงาน SEA ของประเทศ ครั้งที่ ๓

จัดทำข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อน SEA ของไทย และปรับปรุงแนวทาง SEA
ให้มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการขับเคลื่อน SEA
ในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ในพื้นที่นาร่อง

พื้นที่ศึกษา: เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว (4 ตำบล) และพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ (3 ตำบล)

กรอบการดำเนินการและวิธีจัดทำ SEA

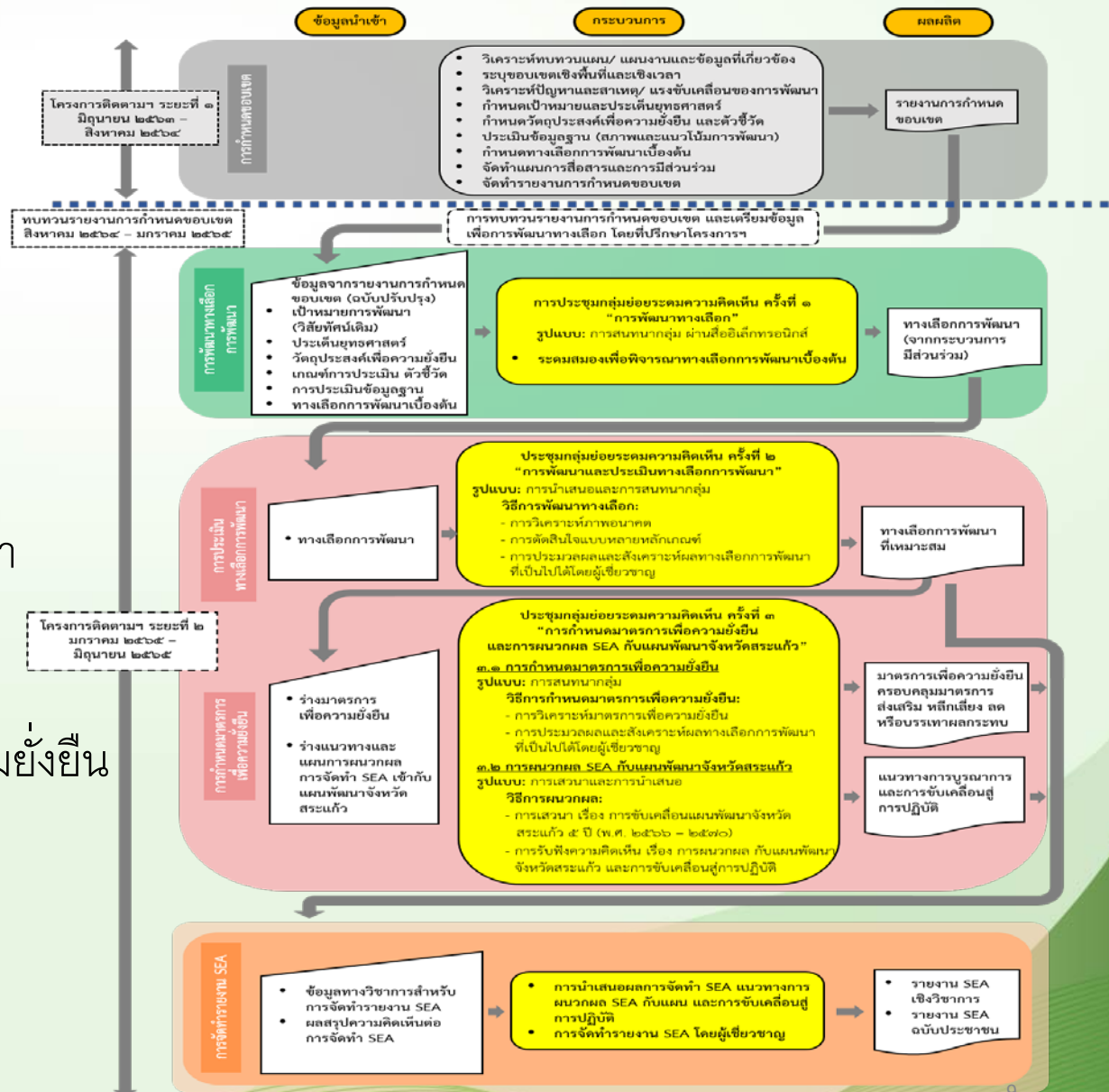
กำหนดขอบเขต

การพัฒนาทางเลือกการพัฒนา

การประเมินทางเลือกการพัฒนา

การกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน

การจัดทำรายงาน SEA

เป้าหมายการพัฒนา

SEZ จ.สระแก้ว เป็นประตู
เชื่อมโยงการพัฒนากิจกรรมทาง
เศรษฐกิจในประเทศและประเทศ
ในอนุภูมิภาค ขั้วเคลื่อนโดย
เศรษฐกิจมูลค่าสูง เพื่อเชื่อมโยง
กับการพัฒนาในพื้นที่บนฐาน
ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมที่มีความยั่งยืน

การจัดทำและประเมินข้อมูลฐาน
ตัวชี้วัด: เศรษฐกิจ/ สังคม/
สิ่งแวดล้อม

โครงการติดตามฯ ระยะที่ ๒

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑.

การพัฒนา SEZ สระแก้ว เพื่อความเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์และ
ห่วงโซ่อุปทานสู่ความมั่นคงอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑. เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเพิ่มมูลค่าการลงทุนในพื้นที่ SEZ สระแก้ว
๒. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือ และโอกาสกับพื้นที่อุตสาหกรรมหรือพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษอื่น ๆ ใกล้เคียง
๓. เพื่อสร้างความเชื่อมโยงของระบบคมนาคมขนส่ง และโลจิสติกส์ แบบเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการระบบขนส่ง

๒.

การส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
บนฐานทรัพยากร

วัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑. เพื่อยกระดับการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรมูลค่าสูงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๒. เพื่อส่งเสริมการทำการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๓. เพื่อส่งเสริมและผลักดันการทำการเกษตรให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมายและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

๓.

การพัฒนาการศึกษา องค์กรความรู้ และศักยภาพของประชาชน
ให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน

วัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑. เพื่อพัฒนาการศึกษา ทักษะ องค์กรความรู้ ความชำนาญและเชี่ยวชาญที่สอดคล้องและ
เหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่ SEZ สระแก้ว
๒. เพื่อสร้างความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับการพัฒนา
ศักยภาพที่รองรับตลาดแรงงาน

ทางเลือกและการประเมินทางเลือกการพัฒนา

ทางเลือกการพัฒนาที่ ๑ เป็นประตูเชื่อมโยงการพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศและประเทศในอนุภูมิภาค ขับเคลื่อนโดยการพัฒนากระบวนโลจิสติกส์ **เกษตรแปรรูป และเศรษฐกิจชุมชน**ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความเชื่อมโยงกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่

ทางเลือกการพัฒนาที่ ๒ เป็นประตูเชื่อมโยงการพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศและประเทศในอนุภูมิภาค ขับเคลื่อนโดยการพัฒนากระบวนโลจิสติกส์และ**อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง**ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม **ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-หมุนเวียน-สีเขียว** เพื่อสร้างความเชื่อมโยงกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่

ทางเลือกการพัฒนาที่ ๓ เป็นประตูเชื่อมโยงการพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศและประเทศในอนุภูมิภาค ขับเคลื่อนโดยการพัฒนากระบวนโลจิสติกส์และ**กิจกรรมเศรษฐกิจมูลค่าสูง**ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความเชื่อมโยงกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่**ผ่านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์**

เป้าหมายการพัฒนาของ SEZ จ.สระแก้ว จากการประเมินทางเลือกการพัฒนา

“เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเป็นประตูเชื่อมโยงการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจในประเทศและประเทศในอนุภูมิภาคขับเคลื่อนโดยเศรษฐกิจมูลค่าสูงเพื่อเชื่อมโยงกับการพัฒนาในพื้นที่บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีความยั่งยืน”

ทางเลือกการพัฒนาที่ 3 เน้นการพัฒนากิจกรรมเศรษฐกิจมูลค่าสูงครอบคลุมอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงด้วยระบบ BCG เป็นทางเลือกการพัฒนาหลักที่ตอบสนองเป้าหมายการพัฒนา อุตสาหกรรมเป้าหมาย อุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ควบคู่กับการพัฒนากิจกรรมเศรษฐกิจที่มีมูลค่าสูงขึ้น

กำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน รายงาน SEA เชิงวิชาการ / ฉบับประชาชน

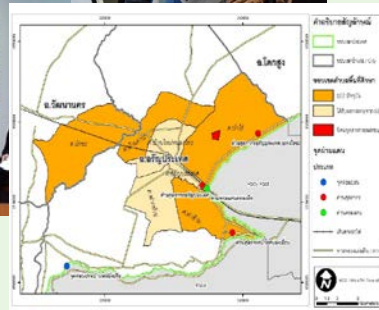
UAE

การผนวก SEA กับแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว

การผนวกระดับเป้าหมายและทิศทาง
การพัฒนาของเขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว:
แผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว 5 ปี
(พ.ศ. 2566 - 2570)

การผนวกระดับโครงการและกิจกรรม

แผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว

๖.ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

เป้าหมายการพัฒนา วิสัยทัศน์ เมืองชายแดนแห่งความสุข ถิ่นเกษตรและสมุนไพรคุณภาพ แหล่งท่องเที่ยว
ชุมชนและอารยธรรมโบราณ ศูนย์กลางโลจิสติกส์เชื่อมโยงอินโดจีน มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดสระแก้ว

จังหวัดสระแก้ว มีประเด็นการพัฒนาประกอบไปด้วยทั้งหมด ๕ ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างศักยภาพในการพัฒนาตนเอง เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิตสำหรับคนทุกช่วงวัยในทุกด้านความต้องการของชีวิตเพื่อสุขภาวะที่ดีรวมทั้งรายได้ สังคม และสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ : ๑. เป็นเมืองแห่งความสุข ประชาชนเป็นคนที่ มีความรู้ มีสุขภาพดี รายได้ดี และสิ่งแวดล้อมดี

๒. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีทุกช่วงวัย ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จนเป็นวิถี Way of Life

๓. ประชาชนได้รับการบริการที่มีคุณภาพ และมีความพึงพอใจในการรับบริการ Way of Life หมายถึงหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๕ ด้าน ได้แก่ อดทนง่าย เพิ่มรายได้ มีกรออม สิ่งแวดล้อมดี และมีจิตอาสา

ตัวชี้วัดที่ ๑ อายุค่าเฉลี่ยของการมีสุขภาพดีของประชาชนในจังหวัดสระแก้ว

ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละการเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ ๓ ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้รับการพัฒนาเป็นชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ ๔ จำนวนของวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการยกระดับตามมาตรฐาน

ตัวชี้วัดที่ ๕ จำนวนหน่วยงานที่ยื่นเสนอขอรับรางวัลเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ ๖ จำนวนชุมชนที่ได้รับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

แนวทางการพัฒนา :

๑. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานให้มีความสมบูรณ์ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๒. ส่งเสริมการดำรงชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓. ส่งเสริมและพัฒนาโครงการตามแนวพระราชดำริ (สืบสาน รักษา ต่อยอด)

๔. สร้างเสริมสุขภาวะและสิ่งแวดล้อมที่ดีในทุกช่วงวัย

๕. พัฒนาอาชีพและยกระดับผลิตภัณฑ์

๖. ยกระดับมาตรฐานการศึกษา ทั้งในและนอกระบบ

๗. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐในการบริหารและให้บริการประชาชน

คู่มือ SEA เชิงพื้นที่

การระดมความคิดเห็นและแนวทางการปรับปรุงร่างคู่มือ SEA เชิงพื้นที่

องค์ประกอบของคู่มือ การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ของคู่มือ หัวข้อที่ควรเพิ่มเติม

เนื้อหาสาระของคู่มือ

การใช้กระบวนการ SEA ในการสนับสนุน
การขับเคลื่อนการพัฒนาเชิงพื้นที่

การนำคู่มือ SEA เชิงพื้นที่ ไปปรับใช้ในการจัดทำ
แผนพัฒนาที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาคู่มือ SEA เชิงพื้นที่ เพื่อจัดทำแผนพัฒนา
เชิงพื้นที่ ที่มีเป้าหมายการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

กระบวนการมีส่วนร่วมของการจัดทำ SEA

บทเรียนที่ 1 หลักการของการสร้างการมีส่วนร่วมใน SEA

บทเรียนที่ 2 การเตรียมการจัดทำแผนสนับสนุนการมีส่วนร่วม

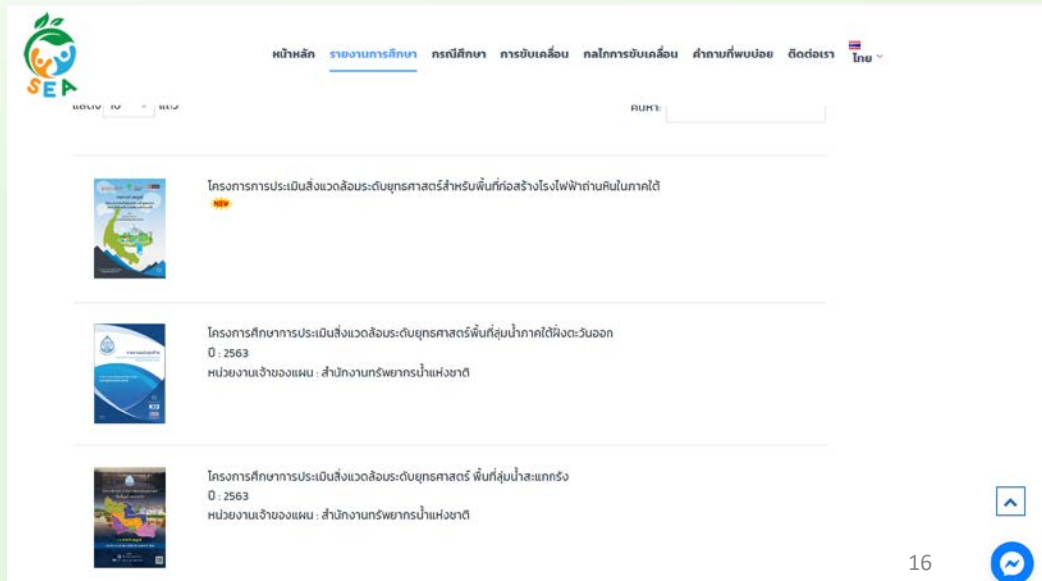
บทเรียนที่ 3 เทคนิคและวิธีการที่ใช้ในกระบวนการมีส่วนร่วม

บทเรียนที่ 4 การดำเนินงานตามแผนการสื่อสารและการมีส่วนร่วม

ดำเนินการพัฒนาเว็บไซต์ SEA ของ สศช. ให้มีความสมบูรณ์และมีความเป็นอัจฉริยะ เชื่อมต่อกับช่องทางการสื่อสารสาธารณะอื่น ๆ เช่น Line Facebook YouTube เป็นต้น และเพิ่มรูปแบบการสื่อสารสองทาง (Interactive) เพื่อเป็นแหล่งความรู้ในการจัดทำ SEA ของประเทศ เป็นช่องทางในการสื่อสารสาธารณะ และรองรับกลไกการขับเคลื่อน SEA ภายใต้ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พ.ศ. โดยพัฒนาระบบประมวลผลให้มีประสิทธิภาพและอัปเดตข้อมูลต่าง ๆ ให้เป็นปัจจุบัน

รายงานการศึกษา SEA
ที่ผ่านมา

ข้อเสนอแนะการขับเคลื่อน SEA

พัฒนากลไกสนับสนุนการดำเนินการที่กำหนดใน ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พ.ศ. ... ให้สามารถขับเคลื่อนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

จัดทำมาตรฐานของประเทศในการกำหนดหลักเกณฑ์ แนวทาง คู่มือ และวิธีการการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ รายสาขา และเชิงพื้นที่

สร้างขีดความสามารถและส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ SEA ของหน่วยงานของรัฐ

- พัฒนาหลักสูตร SEA ขั้นพื้นฐาน ขั้นกลาง และขั้นสูง สำหรับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย
- สนับสนุนและส่งเสริมการสร้างผู้เชี่ยวชาญ SEA รายสาขา/เชิงพื้นที่
- เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

UAE

THANK YOU